

ISSN 1392-0391

Simono Daukanto 200 - osioms metinėms

LIETUVIŲ ATGIMIMO ISTORIJOS STUDIJOS

5

Simonas Daukantas

Vilnius

VILTIS

1993

UDK 947. 45: 929 Daukantas
Li-191

Redakcinė kolegija:

Egidijus Aleksandravičius
Antanas Kulakauskas
Rimantas Miknys
Egidijus Motieka (vyriausiasis redaktorius)
Giedrius Subačius
Antanas Tyla

Sudarytojai:

Giedrius Subačius
Egidijus Aleksandravičius
Egidijus Motieka
Rimantas Miknys

Recenzavo

hab. dr. *Vytautas Vanagas*

Leidinį parengti talkino

Raimundas Lopata
Vladas Sirutavičius

TURINYS

PRATARMĖ	5
I. STRAIPSNIAI. STUDIJS	7
<i>Elmantas Meilus</i> APIE DAUKANTŲ GIMINĘ	8
<i>Roma Bončkutė</i> PIRMOJI LIETUVIŠKA ISTORIJA: DU SIMONO DAUKANTO "DARBŲ" RANKRAŠČIAI	50
<i>Giedrius Subačius</i> SIMONO DAUKANTO POŽIŪRIS Į BENDRINĘ KALBĄ	63
<i>Saulius Pivoras</i> "VARGO PELĖ": LIETUVOS NACIONALINĖS ISTORIOGRAFIJOS PRADININKAS SIMONAS DAUKANTAS	69
<i>Vytautas Berenis</i> SIMONO DAUKANTO IR JUOZO JAROŠEVIČIAUS ISTORINĖS LIETUVOS SAMPRATA	90
<i>Zigmantas Kiaupa</i> SIMONO DAUKANTO PARENGTI LIETUVOS METRIKOS MEDŽIAGOS RINKINIAI	104
<i>Egidijus Aleksandravičius</i> SIMONO DAUKANTO KNYGŲ LEIDĖJAS KSAVERAS KANAPACKIS	118
<i>Kazys Grigas</i> BELETRISTINIO IR MOKSLINIO STILIAUS PRADAI SIMONO DAUKANTO "BŪDE"	133
<u>Vytautas Jurgutis</u> SIMONO DAUKANTO "DAINĖS ŽEMAIČIŲ"	142

II. RECENZIJOS	159
<i>Giedrius Subačius</i> KNYGA DAUKANTO BIČIULIAMS (EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS. PRIEŠ AUŠRĄ: JAUNIEJI DAUKANTO BIČIULIAI. – VILNIUS: ŽALTVYKSLĖ, 1990. 190 P.)	160
III. PUBLIKACIJOS	168
SIMONO DAUKANTO RAŠYTI PRAŠYMAI <i>Parengė Vytautas Merkys</i>	169
IŠ TRIJŲ SIMONO DAUKANTO UŽRAŠŲ KNYGŲ <i>Parengė Roma Bončkutė</i>	195
SIMONO DAUKANTO ŽEMAIČIŲ PRIVILEGIJŲ RINKINIO PRATARMĖ <i>Parengė Zigmantas Kiaupa</i>	207
SIMONO DAUKANTO 1842 M. RUGSĖJO 9 D. LAIŠKO TEODORUI NARBUTUI PRIEDAI <i>Parengė Zigmantas Kiaupa</i>	226
<i>Saulius Žukas</i> PIRMASIS DOKUMENTŲ RINKINYS APIE SIMONĄ DAUKANTĄ "MEDEGA S. DAUKANTO BIJOGRAFIJAI" (1898 M.)	246
STRESZCZENIE	387
SUMMARY	394
ZUSAMMENFASSUNG	401
PENKTOJO TOMO AUTORIAI	409
ASMENŲ RODYKLĖ	411
VIETŲ RODYKLĖ	420

ASMENŲ RODYKLĖ

- Abramavičius J. 25
 Abramavičius V. 23, 27
 Adelungas J. Chr. 199
 Agripa V. 21
 Akelaitis M. 75, 118, 121, 123, 155, 167
 Albertas 243, 244
 Aleksandras 108, 109, 212, 220, 238,
 241
 Aleksandras II 130
 Aleksandravičius E. 69, 97, 115, 117,
 118, 123, 160, 161, 163–167, 390, 392, 397,
 399, 405, 406, 409
 Aleksiejūnas V. 33
 Algirdas 242, 244, 296
 Ambraziejus 61
 Anastasevičius V. 111
 Anciperavičius V. 40
 Andrejauskas V. 61, 75
 Antanavičius D. 209, 225, 228
 Anužienė A. 257
 Armonas V. 155
 Arvidai 231, 235
 Augustas Jurijus 274
 Augustas III 163, 205
 Augustinas 82

 Balinskis M. 116, 117, 390, 397, 404
 Baliulis A. 17, 19, 21
 Baloklajus 202
 Baranauskas A. 64
 Baranovičius A. 40
 Basanavičius J. 75, 115
 Basilius S. 363
 Batoras S. , žr. Steponas Batoras 108,
 231, 234
 Bėkšta A. 33
 Bentamas J. 82
 Berenis V. 90, 389, 396, 403, 409
 Bernatowicz 200
 Bialeckis S. 204
 Bibleris V. 73
 Bielensteinas 383
 Bilinskis A. 230, 234
 Biržiška V. 14, 15, 27, 50, 51–53, 58
 Biržiškos 58
 Blancard 196

 Bobrovičius J. 231
 Boduenas de Kurtenė J. 158
 Bohlenas P. 199
 Bončkutė R. 50, 195, 388, 392, 395,
 399, 402, 407, 409
 Boppas E. 199
 Borkauskas F. 330, 341, 342, 385
 Borovskis K. 276
 Boruta 76
 Bovua D. (Beavuois) 120
 Bremenietis A. 81
 Brodovskis J. 136
 Brutenis 86
 Budilas 231, 234
 Budreckis S. 10
 Buivenas P. 338–340, 385
 Buividas J. 24, 25
 Buividas M. 25
 Buivydis A. 264
 Burba A. 246, 251, 252, 367, 393, 400,
 408
 Burbos 231, 235

 Campe J. 197, 266, 365
 Chilinskis S. 52
 Chodanis J. 83
 Chodkiewicz T. I. 205
 Cibavičius S. 40
 Ciceronas 197

 Čackis 204
 Čekanauskas K. 308
 Čiulda J. 65–67
 Čizevskis 271, 273

 Dagys A. (S. Daukantas) 280
 Dambrauskis 262
 Danilavičius I. 75, 82, 97, 238, 241
 Danovičius 229, 233
 Daug Kentis (S. Daukantas) 247
 Daukantai 8, 9, 11, 16–23, 25–27, 31,
 34, 171, 173, 174, 357
 Daukantai Adomai 20, 23, 35, 38, 39,
 44, 47–49
 Daukantai Andriai 16, 18, 30, 35, 41,
 42, 44, 48, 49

- Daukantai Antanai 16, 36–39, 42, 43,
 45–47, 49
 Daukantai Dominykai 38, 46, 49
 Daukantai Dovydai 29, 30, 36–39, 41,
 42, 44, 46
 Daukantai Felicijonai 37, 39, 45, 47
 Daukantai Jokūbai 9–12, 16, 17,
 24–29, 32, 35–37, 42–45, 48, 49, 173, 174
 Daukantai Jonai 20–23, 26–28,
 35–39, 41, 43–45, 48, 49
 Daukantai Juozapai (Juozai) 30, 32,
 36–39, 41, 43–49, 253
 Daukantai Jurgiai 10–14, 17, 24, 31,
 37–39, 41–43, 45, 46, 48, 173, 174, 257,
 260, 270, 272, 356, 383
 Daukantai Jurijai 19, 22, 49
 Daukantai Martynai 38, 39, 47, 49
 Daukantai Mikalojai 19, 21, 23, 35, 37,
 44, 48, 49
 Daukantai Mykolai 11, 12, 30, 35–38,
 41, 42, 44, 46, 48, 49
 Daukantai Petrai 10, 16, 20, 28, 30, 32,
 36, 37, 39, 42, 43, 45, 46, 49, 66
 Daukantai Pranciškai 37, 39, 41, 46, 47,
 49
 Daukantai Stanislovai 18–22, 24,
 27–30, 35–37, 42, 44, 45, 48, 49
 Daukantai Steponai 19, 20, 26, 49
 Daukantaitė (Kauneckienė) Anastazija
 15, 43
 Daukantaitė Darata 49
 Daukantaitė Elena 49
 Daukantaitė Elžbieta 11, 43
 Daukantaitė Konstancija 11, 43
 Daukantaitė (Kalvienė) Kotryna 10,
 15, 43
 Daukantaitė Marija 49
 Daukantaitė Rozalija 11, 43
 Daukantaitė Terešė 12, 43
 Daukantaitės Onos 15, 43, 49
 Daukantas 16, 18, 337
 Daukantas Aleksandras 16, 17, 19, 22,
 26, 31, 37, 39, 43, 45, 48, 171, 176, 177,
 233, 253, 260
 Daukantas Antanas Juozas (Juozapas)
 Tomas 39, 47, 49
 Daukantas Antanas Petras 37–39, 46
 Daukantas Balimdvitis 41
 Daukantas Baltromiejus 41
 Daukantas Bonaventūras 47
 Daukantas Danielius 16, 41
 Daukantas Florijonas 42
 Daukantas Ignotas 271, 272
 Daukantas Izidorius 16, 30, 37, 39, 42,
 43, 45
 Daukantas Jonas Rapolas 39, 47, 49
 Daukantas Jurijus Povilas Antanas 49
 Daukantas Kazimieras 21, 41
 Daukantas Kristoforas 21
 Daukantas Liudvikas 37, 38, 42, 46
 Daukantas Matis 41
 Daukantas Motiejus 39, 47
 Daukantas Paulius 49
 Daukantas Petras Paulius 39, 47
 Daukantas Pilypas 37–39, 46
 Daukantas Sebastijonas 19, 49
 Daukantas Simonas, žr. visoje knygoje
 Daukantas Simonas Kazimieras 35, 36,
 44, 48, 49
 Daukantas Tadas 16, 29–31, 37, 39, 43,
 45
 Daukantas Tadas Simonas 29, 37–39,
 46
 Daukantas Tadas Tomas 29, 37–39, 46
 Daukantas Vaitiekus 28, 35, 36, 44, 49
 Daukantas Valentinas 23, 49
 Daukantas Venckus 19, 49
 Daukantas Vincentas 26, 38, 39, 47, 49
 Daukantas Zigmantas 41
 Daukantienė (Šablovskaitė) Jadvyga
 28, 35, 44
 Daukantienė Kotryna, žr. Odinaitė K.
 14, 16, 23, 32
 Daukantienė Magdalena 16
 Daukša M. 64, 334
 Daukunaitis Marius 41
 Davaina S. 230, 234
 Devinakis J. (S. Daukantas) 266, 364
 Dykas I. 203
 Dionizijus V. Halikarnasietis 197
 Dlugošas J. 18, 19, 34, 81
 Dmuszewski 205
 Dogelis M. 106
 Donelaitis K. 93, 373
 Drazdauckis 285, 323, 373
 Dugys A. (S. Daukantas) 365

- Dusburgietis P. 81
 Dvoržanskis J. 229, 232
 Dvožeckis-Bohdanovičius J. 23, 26, 27
 Działyński A. T. 213
- Einaras J. (S. Daukantas) 280
 Engelsonas 129
 Erdžvilas 203
 Eugenijus, pop. 237, 240
- Falkovskis J. 357
 Fedras 54, 62, 390, 397, 405
 Firkovičius R. 33
 Fišeris A. 192–193
 Fonvizinas 201
- Gabonskis A. 122, 127, 145
 Gastold A. 278
 Gastold, Gasztold 204
 Gediminas, L. d. k. 51, 80
 Gedvilas 230, 234
 Geištronas J. 131
 Gerulaitis A. 366
 Gėtė J. V. 142
 Gezdauskis (Gazdauskis, Gozdauskis) 255, 257, 330
- Giedraitis I. 293
 Giedraitis M. 203, 293
 Gimbutas 203
 Gintila J. Ch. 57–59, 61, 62, 122, 127, 128
- Ginvila 203
 Girdenis J. (S. Daukantas) 364
 Girkontas P. 31
 Gizevijus E. 143
 Godlevskis J. 191, 193
 Golstadas H. M. 208, 213, 215, 221
 Góralski Z. 27
 Goreckis T. 161, 163
 Goryševas 175, 176
 Gorskis I. 230, 234
 Grabovskis M. 107
 Greimas A. 147
 Grenbergas 340
 Grigalius X 201, 203
 Grigas K. 133, 135, 147, 155, 158, 391, 398, 405, 409
 Griškėtas L. 154
- Grimmas J. C. K. 199
 Grocijus H. 82
 Grossas 343
 Grunhardas B. A. 266, 364
 Gudavičius S. 20
 Guizot Fr. 91, 92
- Heerenas A. H. 90
 Heizinga J. 76, 80
 Herbutas M. 112
 Herderis J. E. 82, 142, 199, 208, 213
 Herodotas 78, 81
 Hintze C. 118, 363–364
 Hoffmann 197
 Hrycevičius 340
 Humboldt W. 199
- Ignatovičius I. 27
 Ilja 110, 238, 241
 Imbra J. 231, 234
 Ivaškovičius M. 278
 Ivinskas 373
 Ivinskis L. 73, 80, 81, 86, 87, 121
 Ivinskis Z. 89
- Jablonskis J. 279
 Jablonskis K. 19, 87, 88–89
 Jakukevičius 232, 235
 Jambickas 82
 Jankevičius J. 335, 340
 Janonienė R. 162, 165, 166, 167
 Janulaitis A. 10, 11, 14, 15, 69, 70, 99, 134, 179
- Jaroševičius J. 77, 78, 82, 90–97, 99, 101–103, 389, 396, 403–404
 Jaunius K. 66
 Jaušiai 13
 Jaušius A. 13
 Jaušius K. 13
 Jaušius Pr. 13
 Jaušius S. 13
 Jazdovskis T. 13
 Jelskis 223, 229
 Jeronimas Prahiskis 81
 Jogaila Vladislovas L. d. k. 18, 34, 50, 57, 210, 211, 218, 219, 237, 240, 279
 Jogėla A. V. 123

- Jonas Bežemis 239
Jonas Kazimieras 276
Jonas Krikštytojas, slapyv. 379, 385
Jonas III 311
Jordanas 81
Jovaišas A. 143
Jozefovičius M. 184–185
Jucevičius L. 134, 135
Jurgutis V. 142, 155, 391, 398, 405, 409
Juška A. 152–154, 157, 158
Juška J. 152, 153, 157, 161
Juškos 157
Juškovskis E. 230, 233
- Kadlubekas V. 93, 212, 213, 220
Kalnius A. 62
Kalvaitė M. (Daukantienė Marija)
10–12, 17, 32, 43
Kalviai-Kalvaičiai 11, 12, 42
Kalvis (Kalvaitis) D. 10
Kalvis M. 9
Kanapackiai 124, 125
Kanapackienė I. 125
Kanapackis B. 125
Kanapackis D. 125
Kanapackis I. K. 125
Kanapackis J. 125
Kanapackis J. B. T. 125
Kanapackis Kazimieras 125
Kanapackis K. J. 125
Kanapackis Ksaveras 119, 122–131,
363, 364, 390, 397, 405
Kanapackis N. 125
Kanapackis V. 125
Kanapackytė J. 125
Kanapackytė K. 125
Kanapackytė P. 125
Kanapackytė S. 125
Kanevskiai 278
Kantas I. 82
Kapličai 229, 232
Karamzinas N. 79, 199, 201
Karlailis T. 85
Karpinis P. 81
Karpinskas 339
Kasperaitė B. 11
Kasperavičius S. 28, 36
Kašarauskas A. P. 161
- Kauneckaitė B. 262
Kauneckas 43
Kauneckienė (žr. Daukantaitė) A. 252,
253
Kauneckienė C. 382
Kauneckis 15
Kauneckis 264, 281, 352, 358, 362, 365
Kauneckis B. 262
Kauneckis F. 262
Kauneckis K. 253
Kauneckis L. 261, 262, 266, 382
Kauneckis P. 262
Kauneckis V. 262
Kaupas A. 380, 385
Kazimieras Didysis 110, 210, 211, 218
Kazimieras, Kujavijos k. 242, 244
Kazimierskis 230, 234
Kazlauskienė B. 149
Kepenas P. 92, 98
Kęsgaila 18
Kęstutis 210, 211, 218, 219, 242–244,
296
Kiaupa Z. 33, 104, 207, 209, 226, 227,
390, 393, 397, 400, 404, 407, 409
Kierna 203
Kiseliovas-Bezborodko 130
Klemensas V (Bonifacius VIII) 242,
244
Klepikovas S. 51
Kobeckis J. 295
Kobeskis A. 295
Kociello Katilaitis 293
Kodainis 359
Kojelavičius A. 81, 106–108, 232, 233,
235, 270, 272
Kolbergas O. (Kolberg O.) 155
Kondratovičius 229, 233
Kontautaitė-Malachovskienė J. 38
Kontautas 171, 176
Kontautas K. 271, 273
Kontautas Pr. 271, 273
Kontrimaitė E. 257
Kontrimas 270
Kontrimas F. 100, 101, 121
Kosciuška T. 26, 32
Kotarskis 337
Kotzebue A. 213, 221
Kozinskis M. 230, 234

- Krajuš 363, 364
 Kraklys (S. Daukantas) 266
 Kraszewski I. S. 205, 206
 Kraševskis J. I. 101, 102
 Križanauskas J. 122, 127
 Kryževičius V. 115
 Kromeris M. 212, 213, 220
 Kukavaitis (Kukvaitis) 203, 204
 Kulakauskas A. 69, 79, 97
 Kuokštis J. S. 265
 Kuršaitis Fr. 113, 114
 Kuznecovas J. 155
 Kuznickiai 125
 Kviklys B. 13, 27
 Kvinta 231, 234
- Lacinskis 279
 Lasickis J. (Lasicii Poloni J.) 134, 135,
 141
 Laszcz S. 205
 Latvis H. 81
 Laucevičius E. 24, 25, 51
 Laukevičius 260
 Laukys J. (S. Daukantas) 135, 358, 363
 Laurinavičius Č. 69
 Lebedys J. 55, 117, 144, 145, 158, 195,
 198, 199
 Leibnics G. 199
 Lelevelis J. 82, 90, 91
 Lemersje 161
 Lendzevičius A. 122, 127
 Leonidas 361
 Lepneris T. 134–136
 Lepszy K. 33
 Lesingas G. E. 142
 Lhomond C. F. 365
 Litvinaitė E. 11
 Liutvinaitė K. 11
 Lizdeika 200
 Loboika I. 143
 Lopacinskaitė 14
 Lopacinskiai 14
 Lopacinskis 14
 Lopacinskis S. 14, 357, 381
 Lukas D. 231, 235
- Maciūnas V. 53, 99, 143
 Mackevičius A. 182, 183
- Mačzak A. 27
 Maigis (Moigis) K. 148, 156, 281, 282,
 293, 298, 305, 311, 312, 324, 326, 362, 385
 Makiavelis N. 82
 Malachovskis L. 38
 Malevskis 186, 187
 Malinovskis M. 107
 Marburgietis V. 81
 Marquezas G. 165
 Malonas 337
 Marachale T. 363
 Marcinkevičius Just. 166
 Martynas, pop. 237, 240
 Mažvydas M. 50, 52, 58
 Meckelburgas 114
 Meyer H. H. 198
 Meilus E. 8, 11, 13, 15, 115, 387, 394,
 401, 409
 Mejer K. 365
 Mensutkinas M. 130
 Merkys V. 8, 9, 11–15, 17–19, 21–25,
 27, 30, 31, 33, 40, 66, 69, 70, 77, 81, 83, 105,
 107, 109, 117, 169, 209, 227, 387, 392, 394,
 399, 401, 406, 410
 Miceslaus, k. 202
 Michailovas A. 71–73
 Michalskis J. 25
 Mickevičius A. 76, 127, 161, 358
 Mickevičiūtė M. 161
 Mieleška S. 365
 Mikėnas 121
 Mykolas, arkivysk. 216, 223
 Mykolas Lietuvis 81
 Myle K. W. (S. Daukantas) 266, 358,
 363
 Milevskis 230, 233
 Milius V. 117
 Milkovičius 230, 234
 Milkus K. (Mielcke Ch. G.) 136, 137
 Milukas A. M. 251, 377, 385
 Mindaugas, L. kar. 87, 88, 89, 388, 395,
 402
 Mingaila, k. 203
 Miškinis A. 115
 Mišlė Ž. 85
 Moigisai (Moigiai) 323
 Moigisas (Moigis), žr. Maigis 282
 Monteskjė 83, 88

- Montvydas 334
 Moras A. 260, 335
 Muchanovas P. 106–107
 Muchlinskis A. 116, 390, 397, 404
 Muraška 230, 233
 Muravjovas 201
- Napierskis K. E. 111
 Narbutas M. 50
 Narbutas T. 12, 75, 80, 82, 86, 90, 91,
 94, 96, 106–113, 116, 117, 134, 135, 137,
 207, 226–228, 390, 393, 397, 400, 404
 Narbutas V. 160, 161, 258, 260, 335,
 337, 384, 385
 Naruszewicz J. K. 205
 Naruševičius A. 93
 Narvidas J. 11
 Narvidienė J. 11
 Naudužienė M. 257
 Nepotas K. 119, 265, 364, 390, 397, 405
 Neseckis K. 21, 23, 204, 231, 235
 Neselmanas G. H. F. 154
 Nestorovičius 229, 233
 Neugavičiai 14
 Neugavičius A. 14
 Nevainavičius 230, 234
 Niemcewicz T. I. 205
 Nikolajus I 172, 174–177, 181–183,
 189, 190, 258, 261
 Novalis 71
 Numgaudis A. 14
- Ochmanskis J. 19
 Odinaitė K., žr. Daukantienė K.
 12–14, 17, 32, 43, 253, 261, 383
 Odinas 14
 Odlanickis 229, 232
 Oginskis I. 121
 Olgerdas 305, 310, 312
 Olizarovskis B. 230, 234
 Onacevičius I. 90, 91, 94, 97, 107–109,
 111, 114, 122
 Orlovskis 230, 234
 Osolinskiai 108, 109
 Ostrogski J. 204
 Ostrogski K. 204
 Ovidijus 339
- Pabrėža A. J. 59, 61, 66, 67, 121, 144,
 326, 329, 332, 333, 343, 362, 385
 Pamarnackis T. 281
 Papée Fr. 108, 109
 Pasiskienė 284
 Paškevičius 395
 Paškus-Paškėvis D. 293
 Pašuta V. 88, 89
 Paukštis J. 266
 Pelikanas V. 98
 Pervalkietis K. 229, 233
 Petraitis J. 377
 Pierson W. 135
 Pilipavičius J. 28, 36
 Pilsudskiai 295
 Pilsudskis J. 132
 Piramowicz G. 201
 Piročkinas A. 99
 Pivoras S. 69, 388, 395, 402, 410
 Plaušinskis 330
 Plioteris 50, 52, 58
 Plioteris J. 50, 52–57, 60, 61, 111–114,
 121, 143, 207, 274, 278, 362, 390, 397, 404
 Plioteris K. 121
 Plioteris M. 50
 Pocevičiūtė-Vitkevičienė E. 38
 Podbereskis A. 40
 Pogrebovas 129
 Poška D. 50–54, 56, 57, 60, 75, 78, 373
 Pottas A. F. 199
 Prastvilovičiai 231, 234
 Pratzas E. 363
 Pretorijus M. 134, 135, 212, 213, 220
 Priar[!]?gauskas 334
 Prušinskas Juozapas 15, 43, 253, 255,
 281
 Prušinskiai 337
 Prušinskienė (Daukantaitė) O. 253,
 257, 269
 Prušinskis Jurgis 269
 Przędzdeckis A. 107
 Pukinskis M. 16
 Purvys J. (S. Daukantas) 266, 364
 Puškinas A. 127
- Racevičius B. 9
 Radvila 231, 234
 Radvila Karolis, L. k. 163

- Radvila Kristupas, etm. 125
 Radvilos 227, 231, 234, 236, 238, 239,
 241
 Radzivilovič J. 276
 Ragaunis J. (S. Daukantas) 266, 364
 Raskas R. K. 82, 199
 Ratkus 381
 Raudeliūnas V. 111
 Remeris A. (Riomeris) 164
 Repšys J. 63, 69, 70, 80, 81
 Rėza L. 56, 139, 142–145, 149, 154,
 158
 Rėza P. 286
 Rhesas 339
 Rydelis A. Fr. (Riedel) 25
 Rikvaldis (Rogvolodas) V. 202, 203
 Rimavičius M. 329
 Rimbertas 81
 Rimkevičius 25
 Rimša E. 21
 Riomeris A., žr. Remeris A.
 Riomeris M. 34, 40, 79
 Robertsonas V. 90
 Rudaminai 231, 234
 Rudičius G. 184, 185
 Ruigys Pil. 142, 143, 145, 391, 398, 405
 Rumiancevas N. 107
 Rumšai 11

 Saksas Gramatikas 81
 Saliamonas, kar. 73
 Sapiegos 16
 Saurimovičius 229, 233
 Schlegelis A. 199
 Semkovičius V. 18, 19, 23
 Serejski M. 91
 Siaurys A. 252, 255
 Sibulevičius 257
 Sielickis 340
 Silvestraitis (Davainis) M. 246, 251,
 252, 257, 261, 263, 266, 274, 356, 363, 365,
 393, 400, 408
 Simeonas 60
 Sirutis V. 40
 Sirvydas K. 64
 Sisojevas 270
 Skirmantas 202–204
 Skretuskienė P. 271, 272, 341, 385

 Slavinskas A. 40
 Smilingis A. 167
 Smuglevičius P. 114, 115, 118, 119, 121,
 123, 131, 208, 360
 Snorskis 264
 Sochackis M. 191, 193
 Sohn B., k. 202
 Soroka J. 341
 Stanevičius 373
 Stanevičius S. 50–52, 54–57, 60, 112,
 113, 116, 117, 121, 143–145, 152, 154, 158,
 390, 397, 404
 Stanislovas Augustas 24, 173, 174, 231
 Starowski Fr. 204
 Steponas Batoras 229, 233, 237, 238,
 240, 241
 Stoškauskas E. 329
 Strazdas A. 148, 154, 156
 Strykowski (Strijkovskis) 62, 81, 206
 Strukovas D. 364
 Strumila J. 40
 Stukėnas 38
 Subačius G. 61, 63, 160, 195, 388, 392,
 395, 399, 402, 406, 410
 Swięcki T. 204

 Šachinas P. 297
 Šalkauskas S. 93
 Šapoka A. 80, 86
 Šauklys M. (S. Daukantas) 279, 358,
 363
 Ščurovas 179, 183, 184
 Šekieras J. 338, 340, 385
 Šemetos 231, 235
 Šešelgis K. 115
 Šidlauskas A. 91
 Šleicheris A. 154
 Šliūpas J. 75, 247
 Špileris 232, 235
 Šukevičius P. 188–189
 Šulgienė N. 33
 Šumakovas N. 193, 194
 Šurevičius 334
 Švitrigaila 110, 211, 238, 241

 Tacitas 81
 Tamašauskis S. 309, 310
 Tārvydaitė T. (Kanapackienė) 125

- Tėvelis S. (S. Daukantas) 58, 59
 Thunmannas J. 199
 Tiškevičius E. 108
 Tiškus 264
 Tyla A. 115, 117
 Tyzenhauzas R. 102, 121
 Tolvaišas 231, 234
 Treinys 76
 Tryzna M. 276
 Trumpa V. 69, 126
 Tumbrotas A. 9
- Ugianskis A. 161
 Ulasevičius M. 310, 311
 Uola (slapyv.) 349, 385
 Uruski S. 17, 30, 31
 Ustrialovas N. 100
 Uvainis L. 54, 57, 58–61
- Vagneris A. 199
 Vaidevutis 86
 Vaineikis A. (S. Daukantas) 364
 Vainienė O. 16
 Vaišvila I. 121, 257, 262–264, 270, 271,
 273, 281, 283, 344, 345, 360, 361
 Vaišvilka 203
 Vaiveikis (t. y. Vaineikis) 266
 Valančius M., žr. Volončiauskas M. 64,
 65, 68, 74, 102, 116, 117, 119, 121, 122, 126,
 154, 156, 161, 390, 397, 404
 Valavičius J. 131
 Valentinavičius K. 40
 Valiūnas S. 121, 154
 Vambutaitė A. 270, 272
 Vambutas J. 24, 36
 Vambutas L. 121, 122, 127–129,
 270–272
 Vanagienė B. 65
 Vangys J. (S. Daukantas) 364
 Varnas J. (S. Daukantas) 266
 Varševickis 238, 241
 Vasilevičius 230, 234
 Vateris T. S. 199
 Veitaitė B. (Daukantienė) 11, 30
 Verder E. 131
 Vėžys J. (S. Daukantas) 378, 383
 Vilčinskas K. 161
 Vilhelmas, magistras 242, 244
- Višteliauskas A. J. 356
 Vytautas Didysis 18, 19, 50, 89, 92, 110,
 210, 211, 213, 219, 220, 238, 241, 274
 Vytenis 87
 Vitkevičius M. 38
 Vladislovas 243, 244, 324
 Voigtas J. 114, 362
 Volončiauskas M., žr. Valančius M.
 252, 258, 263–265, 271, 273, 334, 335, 359,
 360, 366, 367, 373, 377, 378, 384
 Volteranas R. 213, 221
 Volteris E. 50, 51, 356, 361, 362, 365,
 383
 Vonišis (Wonyszysz) 18
 Vulfstanas 81, 85
- Woycicki K. W. 205
 Wojciechowicz J. 36
- Zabitis-Nezabitauskis K. 88, 99
 Zarovskis 229, 233
 Zatorskis Pr. 54
 Zavadskis J. 206, 271, 272, 334, 364
 Zenkevičius J. 160–165, 167, 246, 392,
 399, 406
 Ziemovitas Traidenis 242, 243–244
 Zientara B. 27
 Zigmantas, Romos imp. 213, 220
 Zigmantas Kęstutaitis 110
 Zigmantas Vaza 20
 Zigras J. H. 266, 364
- Žakovičius A. 192–193
 Žanas Polis 71, 72
 Żarnowski J. 27
 Żeglinskis 329
 Žeimis, Žeimys A. (S. Daukantas) 266,
 358
 Žygimantas 238, 241
 Žygimantas Augustas 113, 206, 231,
 234, 241
 Žygimantas Kęstutaitis 211, 236, 241
 Žygimantas Senasis 108, 215, 222
 Žygimantas III 204
 Žygimantas III Augustas 276, 278, 279
 Žilevičius L. 208, 209
 Živibuntas 54
 Žmaila A. 40

Žukas S. 27, 63, 69, 97, 126, 143, 246,
393, 400, 408, 410
Žukas Vl. 108, 109

Баташов Е. 51
Гизо Ф., žr. Guizot Fr. 93
Карамзин, žr. Karamzinas 201
Катилюс А. 107
Клепиков С. А., žr. Klepikovas 51
Конторовичь 200
Лепехин 201
Миллер 201
Михайлов А. В., žr. Michailovas A.
71, 73
Муравьев 201
Палась 201
Пташницкий С. 105
Сонгайлайте Р. 107
Фишер 201
Фонвизин, žr. Fonvizinas 201
Хейзинга Й., žr. Heizinga J. 81
Хорошкевич А. 107